

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

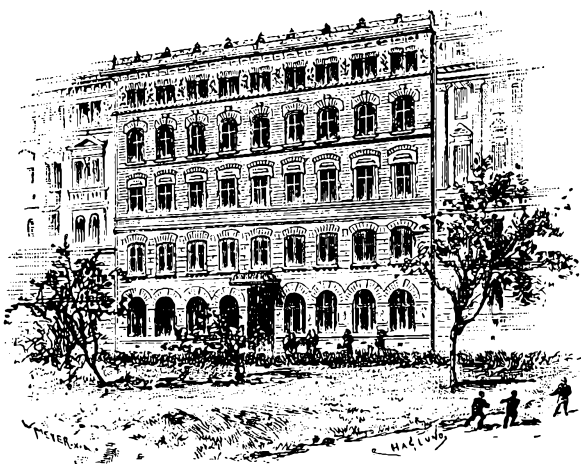
BESKOWSKA SKOLAN

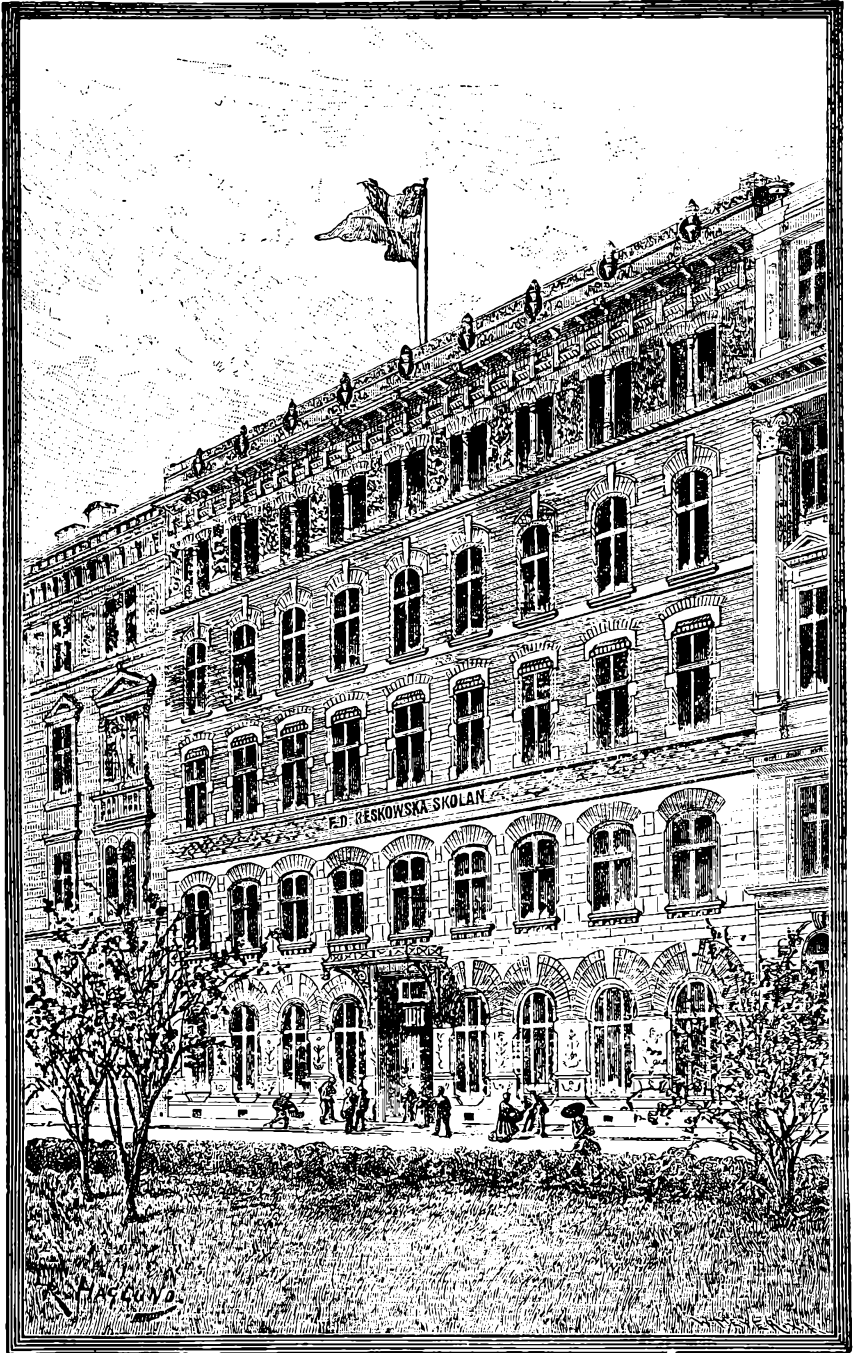
I

STOCKHOLM

LÄSÅRET 1910—1911

ÅRSBERÄTTELSE

BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM

LÄSÅRET 1910—1911

ÅRSBERÄTTELSE

AV

D:R STEN LAGERGREN
SKOLANS FÖRESTÅNDARE

STOCKHOLM 1911
STOCKHOLMS BOKINDUSTRI AKTIEBOLAGS BOKTR.

Beskowska skolan

består av

1. **en förberedande avdelning** med tre klasser;
2. **realskola** med fem klasser. För inträde i realskolans lägsta klass fordras inga kunskaper i främmande språk;
3. **real- och latingymnasium** med fyra ett-åriga klasser. Vid slutet av varje vårtermin anställs vid läroverket studentexamen med sista årsavdelningens lärjungar;
4. **slöjdskola**. I första och andra förberedande klasserna är handarbete såsom obligatoriskt ämne upptaget på läsordningen. I de därpå följande fyra klasserna (3 förb.—3) meddelas undervisning i snickerislöjd med svarvning och träsnideri för alla lärjungar, såvida icke särskilt anförda skäl föranleda undantag. För lärjungar i övriga klasser och från andra läroverk finnes tillfälle till slöjdundervisning på eftermiddagarna.

Inträdesprovning verkställs hälst i slutet av vårterminen, men även före höstterminens början.

Timplan

(övergångsplan läsåret 1911—12.)

	1 förb.	2 förb.	3 förb.	1	2	3	4	5	Ring I		Ring II		Ring III		Ring IV	
									R	L	R	L	R	L	R	L
Kristendom	—	—	30 min. varje morgon		—	2	2	2	2	—	2	—	2	—	2	—
Svenska	11	10	5	5	5	4	3	3	3	—	2	—	3	—	3	—
Engelska	—	—	5	4	3	3	3	3	3	—	3	—	2	—	3	—
Tyska	—	—	—	—	6	6	5	5	2	—	2	—	2	—	2	—
Franska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	4	—
Latin	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	7	—	7	—
Historia	—	2	2	3	3	3	3	3	3	—	3	—	3	—	3	—
Geografi	—	2	4	2	2	2	2	2	2	—	1	—	—	—	—	—
Biologi	—	—	4	2	2	2	2	2	1	—	2	—	1	—	1	—
Matematik	5	6	4	5	4	5	4	4	7	—	6	—	6	3	7	3
Fysik	—	—	—	—	—	2	2	2	2	—	3	—	4	3	4	3
Kemi	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	—	2	—	2	—
Filosofi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Teckning	—	—	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1	1
Välskrivning	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slöjd	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa lektioner.....	18	20	24	25	25	30	30	30	29	30	32	32	32	32	33	33

Dagligen 3 lektioner à 35 min.

Årsberättelse.

Undervisningstid.

Höstterminen. Militärövningarna för gymnasisterna började den 26 Augusti. Inträdes- och flyttningsprövningar hölls den 5—10 September. Den 12 September började undervisningen i vanlig tid på morgonen; i den 1:a förberedande klassen dock först den 20 i samma månad. Terminen avslutades den 22 December.

Vårterminen började den 13 Januari, och läsningen avslutas den 2 Juni.

Morgonbön har hållits för klasserna (IV—3 kl. 7.45—8 i bön-salen;
„ för klasserna 2—1:a förbered. uti lärorummet före första lektionstimmen.

Antalet *lektioner* meddelas i sammanhang med *lärokurserna*.

Fjärde gymnasieringen har för *idrottsövningar o. d.* varit fri från lektioner tisdagarna, tredje och andra ringen torsdagarna, första ringen samt femte och fjärde klassen onsdagarna efter frukostlovet.

Läro- och Läseböcker.

(Finare stilsort utmärker böcker, som lärjungarne ej äro skyldiga att äga.)

Kristendom: Svenska Psalmboken (1 förb.—IV); Bibeln (1 förb.—IV); Luthers lilla katekes (1—5); B. J:son Bergqvist, Bibliska berättelser (3 förb.—3); S. Herner, Israels historia i kort sammandrag (4—); E. Stave, Jesu liv (5); Gummerus—Rosenqvist—Johansson, Kyrkohistoria för lyceer (I—IV); E. Johansson, Kristlig religionslära (II—IV); A. Ahlberg, Religionshistorisk översikt.

F. Lundin, Kyrkohistoria för hemmet (I—III); N. Söderblom, Främmande religionskunder (I—IV); N. Söderblom, Kristendomen och religionerna (IV); Hedén, Religionerna (III—IV). Lutherska kyrkans bekännelsekrifter (I—IV).

Svenska: Almquist, Barnens första läsebok (1 förb.); Kruse-Löwenhjelms, Vår nya läsebok (1 förb.); Almquist, Barnens andra läsebok (2 förb.); Kastman, Läsebok för småskolan, 1:a årets kurs (2 förb.); Rosenberg, Läsebok för småskolan I (2 förb.); Robinson Kruse (3 förb.); Topelius, Läsningsbok för barn I (3 förb.); Sagokvällar hos Moster Lotta av H. Andersson (3 förb.); Selma Lagerlöf, Nils Holgersons underbara resa genom Sverige (1); Hedda Andersson, Grekiska sagor (1); Bergman, Läsebok för skola och hem I (2), II (3); Heidenstam, Svenskarne och deras hövdingar (4); Runeberg, Fänrik Ståls sägner (4); Runeberg, Älgskyttnarne (5); Snoilsky, Svenska bilder (5); Bergman, Läsebok i nyare svensk litteratur I (5), II (1); Steffen, Isländsk och fornsvensk läsebok (I); Steffen, Översikt av svenska litteraturen I (II); Tegnér, Fritiofs saga (I, II); Hildebrand, Läsebok i svensk litteratur II (III), III (III, IV); Steffen, Svensk litteraturhistoria (I—IV); Björnson, Arne (III); Ibsen, Kongsemnerne (III); Holberg, Erasmus Montanus (II).

Richter, Svensk rättskrivningslära, 1:a kursen (3 förb.); Richter, 2:a kursen (2, 4); Heuman, Övningsbok i svensk satslösning (1—3); Lindvall, Övningar i satsanalys (4—5); Widegren—Lauritzen, Svenska språkets formlära. Sundén, Svensk Språklära (4—5); Fagerlund, Dispositionsövningar (I, II).

- Engelska:** Swan-Bétis, *Scenes of English Life*, Book I (1—3), II (3—1), III (4—1); Calwage—Lindqvist, *Kortfattad Engelsk Språklära* (1—III); *Books for the Bairns* 3 (1, 2); Åbergson, *Samtal i klassrummet* (1); Åhlström, *Engelsk läsebok* (3—4); Burnett, *Little Lord Fauntleroy* (4, I—III, IV L); Jespersen—Rodhe, *Engelsk läsebok för Realskolan* (II); Massey, *In the Struggle of Life* (III); Kipling, *Mowgli Stories* (IV R); Morén, *England och Engelsmännen* (IV R); Afzelius, *Engelsk grammatik* (IV); Harlock, *Mogenhetsuppgifter i engelska* (IV R); Morén, *Engelsk läsebok I* (IV L); Afzelius, *Övningar till syntaxen* (IV L); Thalia Schoug, *Engelska samtal* (IV L).
- Tyska:** Hjorth—Lindhagen, *Praktisk lärobok* (3, 4); Hjorth, *Bihang till Praktisk lärobok* (3, 4); Hjorth, *Tysk grammatik* (4—IV); Hjorth, *Kort övningsbok till den tyska grammatiken* (5—III); Hjorth—Heumann, *Tyska skrivövningar* (I, II, IV); Hjorth—Lindhagen, *Kleine Schülerbibliothek V* (4), VIII (5), IX (5); Pederzani—Weber, *Auf rauhen Pfaden* (1); Hans Arnold, *Fritz auf dem Lande* (1); Schiiter, *Witheim Teil (III): Stinde, Die Familie Buchholz* (III); Svedelius, *Deutsches Lesebuch II* (IV); Lindenberg, *Berlin* (IV); Buergel—Goodwin, *Mogenhetsuppgifter i tyska* (III).
- Franska:** Gullberg—Edström, *Fransk skolgrammatik* (IV); Edström, *Kortfattad grammatik* (II, III); Bödtker—Höst, *Franska läsestycken* (III); Verne, *Le tour du monde* (III, IV); Maupassant, *Contes choisis*, ed. Fahlstedt (IV); Stier, *Petites Causeries Françaises* (IV).
- Latin:** Liljeblad, *Latinsk läsebok* (1); Ovidius, *Risbergs urval* (III); Cæsar, *De bello Gallico*, Boëthii ed. (II, III); Svetonius, *Vita Divi Julii*, ed. Wallquist (III); Andersson, *Latinsk antologi* (II); Livius, *Kullanders Krestomati* (IV); Cicero, *In Catilinam*, Klingbergs ed. (IV); Horatii Oden, Österbergs ed. (IV); Törnebladh—Lindroth, *Latinsk språklära*, mindre upplagan (I—IV); Lindroth, *Romerska antikviteter* (III); Cavallin, *Latinskt lexikon*.
- Historia:** Fryxell, *Berättelser ur svenska historien*, I. (3 förb.); Odhner—Hildebrand (II—IV); Grimberg, *Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges, för realskolan* (2—5); Nordahl—Rolfen, *Världshistoria*, N:o 2 (1—2); Löw, *Allmän historia* (5); Pallin—Boëthius, *Lärobok i allmän historia, för realskolan* (3, 4 och 1); Montelius—Hildebrand, *Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia* (1);

Pallin—Boëthius, Nya tidens historia (II—IV); Nyström, Lärobok i svensk statskunskap (IV).

Historiska läseböcker af Hedda Anderson, Boëthius, Ekmark, Estlander, Fryxell, Nordahl—Rolfson, Rydfors, Schüeck—Lundahl, Sjögren; Bang, Europeisk kulturhistoria; Lundqvist, Historiska dikter.

Geografi: Carlson, Skolgeografi, I. (1—5); Carlson—Fagerlund, Skolgeografi, II. (I o. II).

Geografiska läseböcker av Schram—Svederius och Fehr: A. Sandström, Natur och arbetsliv i Svenska bygder I o. II.

Filosofi: Hans Larsson, Psykologi (tredje, fullständigt omarbetade uppl.) (III—IV); Borelius—Strömberg, Lärobok i den formella logiken (IV).

R. Tigerstedt, Hjärnan såsom organ för tanken.

Matematik: Sievers, Räknelära (1:a förb.—3:e förb.); Asperén och Damm, Lärobok i räkning (3 förb.—3); Lindhagen och Gahm, Exempelläsning till bråkläran (1, 2); Meyer, Geometri (4, 5); Möller, Algebra (4—IV); Lindhagen, Proportionslära (I); Hellgren, Euklides VI bok (I, II); Tham, Planimetri (II); Eurenus, Trigonometri (III—IV); Hedström—Rendahl, Trigonometri (II); Lindhagen, Geometriska övningssatsor (I, II); Guldberg, Stereometri (III—IV); Nilsson, Stereometriska räkneexempel (III—IV); Rydberg, Algebraiska studentuppgifter, Geometriska studentuppgifter (III—IV); Collin, Analytisk Geometri (III—IV); Wackerbarths och Lindmans Logaritmtabeller (I—IV).

Fysik: Moll, Lärobok i fysik (I—IV R); förkortad upplaga (III—IV L); Rydberg, Fysikaliska studentuppgifter (II—IV R).

Kemi: Berwald (IV); Abenius, Oorganisk kemi (I—III); Widman, Handledning vid syntetiska laborationsöfningar (III); Cleve, Kvalitativ kemisk analys (III—IV).

Biologi: Almquist—Lagerstedt, Lärobok i naturkunnighet I:2 (1—5); Almquist, Lärobok i botanik (I—IV); Almquist Andersson, Zoologi för gymnasiet (II—IV); Bohlin, Lärobok i botanik (2—5).

Lärokurser.

Första förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *Widlund.*

- Kristendom:** Några berättelser ur Gamla och Nya Testamentet, muntligt framställda. Psalmverser.
- Läsning:** S. Almquist, Barnens första läsebok.
- Skrivning:** Lutande stil efter Pählmans metod. Avskrivning och någon övning i skrivning efter föresägning.
- Räkning:** Övning med talen 1—10 samt tillämpning därav på 10-talen till 100. Sievers' räknebok, sid. 1—18.
- Handarbete:** Arbete i lera. Knappmattor.

Andra förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *Hanson,*

- Kristendom:** Berättelser ur Nya testamentet, muntligt meddelade.
15 min. Psalmverser.
varje dag.
- Svenska:** *Innanläsning:* S. Almquist, Barnens andra läsebok, 11 l. O. Rosenborg, Läsebok för småskolan II. — *Rättskrivning:* Avskrivning ur bok och skrivning efter föresägning, dels med, dels utan överläsning. Utanläsning av smärre dikter.
- Räkning:** Huvudräkning med talen 1—100. Sievers' räknebok, 5 l. sid. 16—45. Addition, subtraktion och multiplikationstabellen.
- Välskrivning:** 2 l.
- Handarbete:** Lysdukar; tömmar.
2 l.

Tredje förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *Hauffman.*

- Kristendom:** Berättelser ur Gamla testamentet till Israels barns vandring till Sinai. Läsning af Evangelierna samt 1 och 2 Mosebok. Psalmer.
30 min. varje dag.
- Svenska:** *Innanläsning:* Robinson Kruse, Barnbiblioteket Sagas upplaga; Topelius, Läsning för barn I, urval av S. Almquist; H. Andersson, "Sagokvällar hos Moster Lotta". Muntligt återgivande av sagor och berättelser samt utanläsning av smärre poetiska stycken.
10 l.
Rättskrivning: Kort översikt av de olika ljudens be-teckning och rättskrivningsövningar efter Richters lärobok, 1:sta kursen.
- Historia:** Sveriges historia under hednatiden efter Fryxell.
2 l.
- Geografi:** De allmänna geografiska begreppen; världsdelar och världshav; allmän översikt av Sverige, särskilt med användning av kartan; Stockholm utförligt.
2 l.
- Räkning:** De fyra räknesätten med hela tal enligt Fisch och Lagers Räkneövningar, 2 häftet; Sievers' Räknelära, sid. 45—70; Asperén och Damm, Lärobok i räkning, kap. I, § 1—12. Huvudräkning.
6 l.
- Välskrivning:**
2 l.
- Snickerislöjd:** 160 arbeten i anslutning till Eva Rodhes metod med övning i mätning, sågning, filning samt enklare sammansättning med spik och skruvar. (Johansson.)
2 l.

Första klassen.

Klassföreståndarinna: *Lundborg.*

- Kristendom:** Israels historia från lagens utgivande på Sinai till tiden för Kristi födelse, efter B. J:son Bergqvists lärobok, delvis med läsning av motsvarande delar utav Gamla Testamentet. Utanläsning av några Davids psalmer och ställen ur Jesaja. Tio Guds bud och första trosartikeln. Läsning ur evangelierna med särskilt av-seende fäst på kyrkoårets olika tider. Psalmer.
30 min. varje dag.

Svenska: *Läsning:* Selma Lagerlöf, Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige. — *Små föredrag:* En färd till Visby, Mina påskferier, En skogspromenad, Min båthamn, Några dagar i Huskvarna, En resa till Örebro o. s. v. Sagor och berättelser. — *Grammatik:* Övningar att igenkänna ordklasser, genus, numerus, kasus, tempus. — *Satsanalys:* predikat, subjekt och objekt. — *Skrivning:* Korta uppsatser på lärorummet, författade dels gemensamt av klassen, dels av varje lärjunge på egen hand efter förberedelse. Exempel på ämnen: Vårt klassrum, De nya biologirummen, Julen, David och Goliat, Hos den persiske storkonungen, Ett av Herakles storverk, Edipus och Antigone, Fisket i Bohuslän, En säljakt, Storken o. s. v. Lämpliga småbitar ur Nils Holgerssons resa ha hemma inlärts och sedan fritt skrivits på lärorummet utan diktamen, t. ex. Ett rum i den gamla bondgården, Den stora fjärilen m. m.

Engelska: Scenes of English life. Book I. Part 1 till Lesson 38. Part II. Lessons 60—65. (Enligt Gouin-metoden.)
5 l. Avskrivning och diktamensskrivning. Nursery Rhymes.

Metodik: *Preparationen* åsyftar att först hos lärjungarne väcka till liv i medvetandet den scen, som ifrågavarande lektion framställer, och sedan täcka denna scen med de engelska uttryck, som förekomma i lektionen. Vid läsårets början användes för att införa lärjungarne i detta arbetssätt några scener, som kunde åskådliggöras med föremål i rummet, varefter lärjungarne i sakta övergång hänvisades till att med stöd af lärarens gester hålla i minnet den bild, var och en under lärarens inledande framställning format sig i sitt inre. Gesterna representera naturligen olika handlingar; det blir alltså handlingsordet, verbet, som blir det centrala i varje omdöme. På verbet uppbygges så att säga varje ny sats, som bildar en länk i den kedja, vilken i sin helhet utgör en scen, en lektion. Att fantasien behörigen arbetar, kontrolleras med frågor, angående form, färg, antal o. d.

Sedan läraren grundligt genomgått ett visst parti (i början helt kort, sedermera rätt långt), överlämnas åt klassen att försöka repetera, ständigt i anslutning till lärarens gester. Under de första lektionerna ägnas stor uppmärksamhet åt inpräntandet av de riktiga ljuden, varvid ljudbildningsanvisningar kunna behövas, men sällan i större utsträckning. Emellertid får ljudövningen aldrig bli huvudsak, utan denna bör städse vara tillägnandet av engelska uttryck för en viss scen.

Innan lärjungarna få se dessa uttryck i sina böcker (i början användes ej alls några), påpekas stavnings-egendomligheter, för att icke skriften skall förrycka hörselbilden.

Förhöret är i det hela att jämställa med nyss-nämnda repeterande, fastän fordringarna äro något stegrade. I stället för gester kan komma utfrågning. Under såväl förhör som repetition användas av lärare och lärjungar uppmanings-, beröm- och klanderfraser, tagna ur "Samtal i klassrummet". Utom dessa talövningar kunna förekomma fristående sådana med anledning av inträffande händelser, väderlek o. d.

I läxan ingår längre fram skyldighet att med eller utan förändring *skriva stycket* och sålunda svara för *stavnningen*. Nya och svårare ord skrivs då på svarta tavlan.

Grammatik: I anslutning till seriematerialet genomgås muntligen det viktigaste av substantiv-, pronominal- och verbalformläran. Ett viktigt medel till inövandet af detta utgör tempus- och personförändringar vid förhör och hemskrivning. Vid preparation av samtalsfraser har upptagits allt, som behövs för att fullt förstå varje fras. Särskilt har omskrifningen med *do* i dessa fått en rik exempelsamling.

Nursery Rhymes. Rimmen berättas först på engelska (ev. svenska) med enklare ord och sedan med textens egna, förklarade till grundbetydelsen. Sedan läsas de och berättas om möjligt i sin helhet. (Karlgrén.)

Historia: Allmän historia efter Nordahl-Rolfsen: Forntiden och Medeltiden t. o. m. Folkvandringarne. — Grekiska sagor av H. Anderson. — Besök å Nationalmuseum.

Geografi: I samband med läsning av Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige har under geografi- och biologilektionerna

Biologi: Sverige genomgått utförligt med framhållande av det karaktäristiska för varje landskap beträffande enkla geologiska och klimatiska förhållanden, folkliv och näringar, djur och växtvärld, allt i breda drag och med för mindre barn lämpliga detaljskildringar, men utan att systematisera och gå in på anatomi. Så har t. ex., då klassen under de svenska lektionerna följt Nils Holgersson på hans resa genom Skåne, under geografilektionerna talats om flygsandsfält och stenkolsgrufvor, skånska herresäten och bondgårdar, lantbruk och sockerbruk, samt under biologilektionerna om kronhjorten och rådjuret, storken, tranan

och gåsen, de vanliga sädesslagen, sockerbetan och boken. — Lämpliga delar af Natur- och arbetsliv i svenska bygder av A. Sandström ha efter förberedelse i hemmet i föredragsform återgivits av några lärjungar under geografilektionerna, liksom Turistföreningens geografiska bilder av ett par andra uppklistrats i album och förevisats för klassen. — Under biologilektionerna har dessutom det allmännaste av människokroppen genomgått med tillhjälp af skelett och afbildningar. Några vårväxter ha examinerats. — Enkla grönings- och odlingsförsök. — Exkursioner och museibesök.

Räkning: De fyra räknesätten med hela tal. Inledning till allmänna bråk. Decimalbråk. Vikt, längd-, liter- och tidsmått. Lärobok av Asperén och Damm, avdelning I. Hufvudräkning.

4 l.

Teckning: Teckningskurser för nybörjare I, II av E. Magnusson.

1 l.

Välskrivning:

2 l.

Snickerislöjd: 310 arbeten af modellserien 1—20. Övning i täljning, sågning, planhyfling och konturformning samt lättare sammansättningar. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)

2 l.

Andra klassen.

Klassföreståndare: *Bergendal.*

Kristendom: Berättelser ur Nya Testamentet till Jesu lidande och död efter Bergqvists lärobok. Tredje huvudstycket i Luthers lilla katekes. Bibelläsning. Valda psalmer. (Hanson.)

30 min.
varje dag.

Svenska: *Läsning:* Bergman, Läsebok för skola och hem I. — Muntligt återgifvande af sagor och berättelser samt uppläsning af smärre poetiska stycken. — *Grammatik: Formlära:* Personliga och possessiva pronomen, svaga och starka verb, modus, tempus, adverb, preposition, konjunktion. *Satslära:* Subjektiv predikatsfyllnad och attribut med användande av Heumanns lärobok; föregående läsars kurs repeterad. — *Rättskrivningsövningar:* Richters lärobok II genomgången med undantag för långt medljuds teckning och låneordens stavning. (Bergendal).

5 l.

- Engelska:** Swan—Bétis, Scenes of English Life, Book I, Lessons 1—30 (repeterade), 74—86, 98—104 (i huvudsak enl. Gouinmetoden). Skriftliga reproduktionsövningar i avslutning till det lästa, avskrivning och diktamensskrivning. Muntligt och skriftligt återgivande av berättelser och rim, hämtade från Nursery Tales och Rhymes. (Jmfr klass I.) (Karlgrén.)
- Historia:** Allmän historia efter Nordahl—Rolfen: Medeltiden från och med Karl den store. Svensk historia efter Grimberg: Forntiden och Medeltiden till 1319. (Bergendal.)
- Geografi:** Norge, Finland, Ryssland, Danmark, Nederländerna, Belgien, Tyskland och Schweiz. (Bergendal.)
- Räkning:** Allmänna bråk samt multiplikation och division med decimalbråk. Huvudräkning. (Lundborg.)
- Biologi:** *Botanik:* Undersökning av levande växter med avseende på organlära och examinering efter flora. *Zoologi:* Däggdjuren. Exkursion. Museibesök. (Teiling.)
- Teckning:** Enkla geometriska modeller. Några gipser och pressade blad. Övning i färgläggning. (Kjellin.)
- Välskrivning:** (Karlgrén.)
- Snickerislöjd:** 212 arbeten af modellserien 17—35. Övning i svarvning, limning, fogning, blygjutning samt verktygsskötsel. Formövningar. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)

Tredje klassen.

Klassföreståndarinna: *Karlgrén.*

- Kristendom:** Nya testamentets *bibliska historia* avslutad; andra artikeln i Luthers lilla *katekes*; Apostlagärningarna; psalmer; Svenska kyrkans högmäsoordning. (Alin.)
- Svenska:** *Läsning:* Bergman, Läsebok för skola och hem II. Muntligt återgivande av berättelser, uppläsning av dikter samt föredrag. — *Grammatik:* *Formlära* efter Widegren och Lauritzens lärobok. *Satsläran* jämte övningar i satsanalys efter Heumanns lärobok. — *Rättstavnings-, reproduktions- och interpunktionsövningar.* (Karlgrén.)

Ämnen för föredrag:

En motorbåtsfärd i skärgården (2). — Ett besök på Torö. — En resa till Finland och vistelsen där. — En utflykt att fånga krätor. — Ett besök på

Gripsholm. — En resa till Hamburg. — Om Lübeck, Wien, Abbazia, Venedig. — Om vulkaner. — Engelsmännen. — Ekorren. — Strutsen. — Levnads-sättet i Sverige under medeltiden. — Skrävasendet. — Amerikas upptäckt. — Martin Luther. — Michel Angelo m. fl.

- Engelska:** Swan och Bétis, Scenes of English life, Book I: Lessons 79—88; Book II, Lessons 108—135, 148—150 (enl. Gouin-metoden). Lektor: Ählström, Engelsk läsebok, 50 sidor, delvis kursivt. *Grammatik:* Formläran i huvuddrag. Avskrivning och diktamensskrivning samt reproduktionsövningar. Uppläsning av dikter. (Karlgrén.)
3 l.
- Tyska:** *Läsning:* Hjorth—Lindhagen, Praktisk lärobok, st. 1—40, genomgångna och memorerade jämte tillhörande frågor (s. 102—113); dessutom *Übungen* 1—9 (s. 75—81) och *Grammatische Übungen* (s. 124—8). *Grammatik* i anslutning till Bihanget, Avd. I och II, st. 1—19 samt Avd. III, 1—271, (enl. skolans plan för undervisningen i tyska). (Jansson.)
6 l.
- Historia:** *Allmän historia:* Nyare tiden till trettioåriga kriget.
3 l. *Sveriges historia:* Från och med Magnus Eriksson till Gustav II Adolf. (Karlgrén.)
- Geografi:** Österrike—Ungern, Frankrike, Sydeuropa och de Britiska öarna jämte en sammanfattande översikt av Europas fysiska och politiska geografi. Förevisning av stereoskopbilder. (Karlgrén.)
2 l.
- Matematik:** *Aritmetik*, repetition och mera utförlig genomgång av läran om decimalbråk och vanliga bråk jämte blandade exempel; tids- och vinkelenheter samt vanligare stycketal; enkel reguladetri samt lättare uppgifter tillhörande procent- och ränteräkning, allt efter Asperén och Damms räknelära; huvudräkning; praktiska mättings- och konstruktionsövningar såsom förberedelse till studiet av geometrien. (Westenius.)
4 l.
- Biologi:** *Botanik:* Undersökning av levande växter med avseende på organläran. Examination efter flora. — *Zoologi:* Fåglar, Kräddjur och Groddjur. Exkursion. Museibesök. (Teiling.)
- Teckning:** Gipser och pressade blad. Övning i färgläggning.
1 l. Några fåglar. (Kjellin.)
- Snickerislöjd:** 156 arbeten av modellserien 30—50. Övning i verktygsskötsel, tappning, gradning, fogning, samt något kallsmide och lödning. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)
2 l.

Fjärde klassen.

Klassföreståndare: *Forsman*.

Kristendom: *Israels historia* jämte en översikt av *Gamla testa-*

- 2 l. *mentets* böcker med läsning av valda stycken (med ledning av HERNERS lärobok). Biblisk geografi och forn-kunskap. Psalmer. (Alin.)

Svenska: *Läsning:* Runeberg, Fänrik Ståls sägner. V. v. Heiden-

- 4 l. *stam, Svenskarnes och deras hövdingar.* — *Grammatik:* Formläran och satsläran. De viktigaste interpunktions-reglerna. — Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. — Deklamation (minst 12 sid. av varje lärjunge). — Föredrag (minst 2 av varje lärjunge). — 5 uppsatser å lärorummet. (Bergendal.)

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. En dag under sommarferierna.
 „ 2. En berättelse.
 „ 3. Beskowska skolan (i brevform).
 „ 4. En påskafton. — En vårsöndag. — Slaget vid Pultava och kapitulationen vid Dnjepr.
 „ 5. (Ej utgifna vid redogörelsens tryckning).

Ämnen för föredrag:

Gustav Vasas befrielsekrig. — Belägringen av Nürnberg. — Slaget vid Breitenfeld. — Slaget vid Lützen. — Slaget vid Narva. — Tåget över Lilla och Stora Bält. — Nordamerikanska befrielsekriget. — Lennart Torstensson. — Alfred den store. — Karl I av England. — John Ericsson. — Färöarna. — Kina. — London och dess gatuliv. — Nynäshamn. — Köping. — Vaxholm med omgivning. — Om lapparne. — Sit Gotthardsbanan. — Den första underjordiska järnvägen i London. — En utfärd till Strängnäs. — En skidfärd i Dalarna. — Vår boyscoutfärd till Lund. — En resa till Norge. — Min resa till Danmark och vistelse därstädes. — Sillfisket i Norge. — Tonfisket. — En hajjakt i Brittiska Guayana. — Skogsbruket i Säfsjötrakten. — Teväxten. — Räddning av skeppsbrutna. — Om luftskepp och flygmaskiner m. fl.

Engelska: Swan & Bétis, *Scenes of English Life*, Book II, Lesson

- 3 l. 145—178; Book III, Lessons 179—206 (enl. Gouinmetod). — *Läsning:* Ählströms läsebok sid. 71—slut. *Grammatik:* Formlära i sammanhang med översättning av stycken i Calwagen—Lindqvists grammatik. — *Reproduktionsövningar.* — *Diktat.*

För behandlingen av styckena i Swan & Bétis hänvisas till metodiska anvisningar för klass 1. Berättelserna i Ählströms läsebok ha dels preparerats på sätt liknande

det gouinska, dels förberetts av lärjungarna på egen hand med hjälp av ordlistan. Läxorna ha utfrågats och upplästs varjämte svårare ställen översatts till svenska. Dikterna ha efter förberedande genomgång memorerats. Läsning på egen hand har fortsatts dels av häften tillhörande serien Books for the Bairns, dels av Little Lord Fauntleroy, i vilken senare lästs några sidor i klassen av lärjungar, som frivilligt åtagit sig att uppläsa och redogöra för mindre stycken. (Jansson.)

- Tyska:** 6 l. *Lektyr:* Hjorth—Lindhagen, Praktisk lärobok, sid. 39—66, 83—99; Kleine Schülerbibliothek V (50 sid.) — *Grammatik:* Formlära: substantivet, adjektivet, svaga och starka konjugationerna. — *Muntliga och skriftliga övningar:* Bihang till Praktisk Lärobok, sid. 30—37, 51—58, 62—71. — *Allmän grammatik.* — *Talövnin-gar.* (Fahlstedt.)
- Historia:** 3 l. *Sveriges historia* från och med Gustav II Adolf t. o. m. Karl XII. — *Allmän historia:* Nyare tiden fr. o. m. 30-åriga kriget till 1789. (Bergendal.)
- Geografi:** 2 l. Asien och Australien. Flitig användning av stereoskop-bilder. (Bergendal.)
- Matematik:** 5 l. Enkla *sifferekvationer* av första graden med en obe-kant; enkla *problem* lösta dels enligt rent aritmetisk metod, dels enligt ekvationsmetod; enklare *algebraiska reduktioner*, successivt införda i sammanhang med ekvationsövningen; i sammanhang härmed repetition av bråk och decimalbråk. *Geometri och linearritning* (i anslutning till Meyers lärobok): konstruktioner och teorem rörande räta linjer, vinklar, trianglar, parallelogrammer och cirklar (ej satser om ytor); några mycket enkla övningssatser. (Forsman.)
- Fysiska laborationer** och demonstrationer (utan lärobok). 2 l. Bestämning av förhållandet mellan omkretsen och diame-tern hos cirklar, kalibermått, nonie, mikrometerskruv, bestämning av en cylinders yta och volym; vägning med användande av tara. Vätsketryck; Archimedes' princip; jämförande specifika viktsbestämningar av fast kropp medels Molls bägare och hydrostatisk våg, av vätskor medels pyknometer och sänkkropp; kommuni-cerande rör, avvägning. Försök över lufttrycket med Toricellis rör, kvicksilverbarometern, försök angående lufttryckets avtagande med höjden över jordytan, ane-roidbarometern, regelbunden daglig avläsning av luft-tryck och temperatur under två veckor (tabeller och kurvor), självregistrerande barometrar; vattenpumpar,

hävvertar, luftpumpen. Hävstänger, block, lutande planet. — Vid laborationerna ha lärjungarne arbetat i grupper om 3 i varje. Över alla försök (även demonstrationer) ha skriftliga redogörelser uppsatts av lärjungarna. Samtliga apparater ha avritats på lärorummet. (Forsman.)

Biologi: *Botanik:* Undersökning av levande växter med avseende på organlära. Examination efter flora.

Zoologi: Fåglar, kräddjur, groddjur, fiskar samt början av insekterna. Museibesök. Exkursion. (Teiling.)

Teckning: Föremål ur modellsamlingen i projektion. Blad och frukter med färgläggning. Några fåglar i blyerts och färg. (Kjellin.)

Femte klassen.

Klassföreståndare: *Jansson.*

Kristendom: *Jesu liv* och *Nya Testamentets böcker* med läsning
2 l. av valda stycken (Staves lärobok med undantag av kapitlet: Översikt av Jesu förkunnelse). Fjärde och femte huvudstyckena i Luthers lilla *katekes*. — Psalmer. (Alin.)

Svenska: *Läsning:* Snoilsky, Svenska bilder; Runeberg, Älgskyt-
3 l. tarne; Bergman, Läsebok i nyare svensk litteratur I. — *Grammatik:* Formläran och satsläran. Rättskrivnings- och interpunktionsprov. — *Deklamation* (minst 12 sid. av varje lärjunge). — *Föredrag* (minst 2 av varje lärjunge). 5 *uppsatser* å lärorummet. (Bergendal.)

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Om Sahara. — Från Barnens dags rundtur. — En botaniseringstur.
„ 2. Fransk-tyska kriget 1870—71. — Julen i England. — Julen i Sverige.
„ 3. Sydamerikas växt- och djurvärld. — En kemilektion.
„ 4. Karl von Linné. — Gustav III:s statsvälkning 1772. — Något om sommaridrott.
„ 5. (Ej utgivna vid redogörelsens tryckning).

Ämnen för föredrag:

Styrbara luftskepp. — Om stenkol. — Linodling och linberedning. — Något om den nordiska sågverksindustrien. — Sveriges fjärilar. — Atleter bland insekterna. — Om moafågeln. — Renen. — En gammal landtegendom. — Jakt

till häst. — Några reseminnen. — En utfärd till Nynästrakten. — En utflykt från Bydalen. — En utfärd till Omberg. — En cykelfärd till Värmdö. — En motorbåtsfärd (2). — En skidfärd till Dalarna. — Min vistelse i Weimar och utflykt till Ilm. — Uppsala. — Japans natur och folk. — Karl von Linné, Jonas Alströmer, Runeberg, Tegné, Geijer, v. Heidenstam, Franklin, Kolumbus, Stanley, Karl XIV Johan, Peter den store, Napoleon I, Gambetta. — Tåget över Stora och Lilla Bält. — Magnus Stenbocks fälttåg. — Vår erövring och förlust av Finland. — Något om det Svenska härväsandets historia från 1500 till närvarande tid m. fl.

Engelska: Swan & Bétis, Scenes of English Life samt Book II, 5 l. Lessons 108—135; 144—178; Book III, Lessons 179—198; 217—225. *Klassläsning:* Tom Brown's School-days. Läsorna ha preparerats utförligt, under större delen av läsåret med slutna böcker; det har därvid varit lärarens uppgift att väcka hos lärjungarne en livlig bild av just den tavla, som ifrågavarande lektion avsåg att framställa. Vid förhöret är det lärjungens uppgift att med stöd af frågor omtala lektionens innehåll. Några lektioner ha ägnats åt skriftlig reproduktion direkt ur minnet av vissa partier ur det genomgångna. Förändringar till person och tempus ha därvid som oftast förekommit. Några reproduktioner av okänd text. — *Grammatik:* Formläran repeterad, syntaxen genomgången i huvuddrag med tillämpningsövningar. *Deklamation* av dikter. *Föredrag* av lärjungarne med skioptikonbilder. (Jansson.)

Tyska: *Läsning:* Kleine Schülerbibliothek, VIII, IX, 100 sidor, genomgångna i klassen, efter hemförberedelse av lärjungarne i tur och ordning. Utfrågning av det lästa samt av upplästa berättelser. *Grammatik* motsvarande Övningsbok till tyska grammatiken §§ 9, 1—12, 15—24, 29—31; § 37 sid. 36—40, § 38, 39, 40 C, 41—48, 49 C samt repetition av föregående årskurs. 4 skrivingar på det genomgångna. För de mera försikkomna översättning av okänd text. Ett fåtal reproduktioner. (Jansson.)

Historia: *Allmän historia:* Löw, Nyaste tiden. — Sveriges historia från 1718 till våra dagar. — Historisk läsning. (Bergendal.)

Geografi: Amerika, Afrika. — Geografisk läsning. Förevisning av skioptikonbilder. (Eriksson.)

Matematik: *Algebra:* Hela tal och bråk samt ekvationer och problem af första graden med en obekant. — *Geometri:* Repetition av föregående års kurs, läran om cirkeln fullständigare, satser om ytor, enkla övningsexempel, särskilt konstruktionsuppgifter. (Lagergren.)

Fysik: Kroppars utvidgning genom värme; termometern; smältning och stelning; ångbildning och kondensering; ångmaskinen. Attraktions- och repulsionsfenomen mellan magnetpoler; kompassen. Enkla elektrostatiska försök (elektricitets isolering och bortledning, ledningsförmåga, elektricitetens plats i en isolerad ledare, elektroforen, elektricitetens utströmning genom spetsar, åskan, åskledaren, leydnerflaskan). Om elektrisk ström och olika elektriska element; elektromagneten, telegrafan, elektriska ringledningen; galvanismen, mätning och reglering av elektriska strömmars styrka; induktionsströmmar, telefonen och dynamomaskinen.

Lärobok har ej använts utan har läraren utfört experiment på de olika områdena och därvid demonstrerat de använda apparaterna. Lärjungarna hava sedan skrivit redogörelser för de utförda experimenten, vilka av läraren genomsetts och rättats. (Westenius.)

Kemi: De viktigaste företeelserna tillhörande den oorganiska kemien.

Undervisningen har meddelats utan hjälp av lärobok. Lärjungarna hava varje vecka fått skriva redogörelser för såväl av läraren som av dem själva utförda experiment. Vid deras egna laborationer hava de varit uppdelade i två avdelningar, som laborerat olika dagar. Varje afdelning har bestått av grupper om två lärjungar. — Som regel för undervisningen har gällt, att intet experiment utförts utan att så vitt möjligt lärjungarna förut fått kunskap om beståndsdelarna i de ämnen, som vid experimentet påverka varandra. Det har därför ej varit möjligt att sammanställa försöken efter den vanliga indelningen i syror, baser och salter. Först hava t. ex. beståndsdelarna i en syra påvisats, varefter försök anställts med syran för att påvisa dennas förhållande till metaller, oxider och baser, som förut studerats. Resultaten sammanfördes slutligen till mera allmänna slutsatser om de viktigare slagen av kemiska föreningar. De kemiska tecknen och formlerna hava redan från början tagits till hjälp för att utmärka ämnenas sammansättning och då i första hand rent kvalitativt. — Det viktigaste av vad som genomgått torde framgå af följande sammanställning: sulfider; oxider, förbränning; saltsyra, natriumhydrat, klorider; svavel-syra, kaliumhydrat, sulfater; kolsyra, kalk, karbonater; salpetersyra, nitrater; ammoniak; svavelväte, svavelammonium. (Westenius.)

- Biologi:** *Botanik:* Översikt av märkligare växter; undersökning av levande växter; förhör av lärjungarnes herbarier, som böra innehålla minst 100 växter. — Exkursion. — *Zoologi:* De ryggradslösa djurens typer fr. o. m. spindeldjur. (Teiling.)
- Teckning:** Perspektivisk ritning efter klotsar och tillämpningsmodeller, delvis färglagda i akvarell och pastell. Några blommor och fåglar. — Konstruktionsritning: plana konstruktioner samt början av projektionsläran. (Kjellin.)

Första Ringen.

Klassföreståndare: *Westenius.*

- Kristendom:** *Bibelläsning:* Apostlagärningarna; *Kyrkohistoria,* 2 l. se ämnet Historia! (Alin.)
- Svenska:** *Läsning.* Bergman, Läsebok i nyare svensk litteratur I (avslutad) och II; Tegnér, Fritjofs saga. — *Litteraturhistoria:* Forntiden och medeltiden enligt Steffen jämte läsning. — Dispositionsövningar. — Föredrag (minst 2 av varje lärjunge). — 11 uppsatser, av vilka 4 på lärorummet. (Bergendal.)

Ämnen för uppsatser.

- N:o 1. Egyptiernas religiösa föreställningar. — Feniciernas sjöfärder. — Om flygmaskiner. — Hur bör man lämpligen använda sina sommarferier?
- ” 2. Standsstriderna mellan patricier och plebejer. — Sveriges geologiska byggnad. — Den trevligaste sommaridrotten.
- ” 3. Grekernas störste man. — Om vulkaner.
- ” 4. Romerska kulturen på kejsar Augustus tid. — Det rinnande vattnet. — Skytterörelsen i Sverige.
- ” 5. Vilka händelser och förhållanden bilda övergången mellan gamla tiden och medeltiden? — Konstantin den store. — Lufttryck och vindar.
- ” 6. Missionsverksamheten bland germanerna. — Växternas livsbetingelser och utbredning på jorden. — Kamratlivets uppfostrande betydelse.
- ” 7. Tiggardörarna. — Gamla tidens och medeltidens kyrkobyggnader. — Mina framtidsplaner.
- ” 8. Hundraårskriget mellan Frankrike och England. — Reformationens förelöpare. — De moderna kommunikationsmedlen.
- ” 9. En dag i Vadstena kloster.
- ” 10. Magnus Ladulås. — Valdemarerna i Danmark. — Sveriges åkerbruk.
- ” 11. Vikingatågen. — Vårfloran i Stockholmstrakten. — Var vill du helst bo, i staden eller på landet?

Ämnen för föredrag:

Cæcars krigsföretag på 50-talet f. Kr. — Amerikas upptäckande och de närmaste följderna därav. — Nordamerikanska frihetskriget. — Det gamla Greklands kultur. — Boktryckerikonstens uppfinning. — Kompassens historia. — Marcus Maullius, Nero, Hannibal, Justinianus I, Karl den store, Den heliga Birgitta, Psilander på Öland, Baltzar von Platen, E. H. Ling, J. L. Runeberg, Tomas Edisons barndom. — Något om Japan. — Suezkanalen. — Mammuten. — Hafvet och dess djur. — Våra skogar — Undervattensbåten och dess nytta för Sverige. — Simidrotten. — Något om brandväsendet. — Litet ur dagboken från en resa mellan Hälsingborg och Rotterdam. — En motorbåtsfärd mellan Stockholm och Göteborg. — I automobil från Riga till Berlin. — En bestigning av Brocken i automobil *m. fl.*

Engelska: Swan & Bétis, Book II repeterad, Book III Lessons 179
3 l. —198, 217—234; preparerade, memorerade och utfrågade i enlighet med Gouin-metoden. — *Läsning:* Little Lord Fauntleroy, 75 sidor, med och utan förberedelse. — *Grammatik:* Formläran och syntaxen repeterade. (Jansson.)

Engelsk konversation: Engelska förhållanden framställda i form
1 l. av berättelser och mindre föredrag. Samtal med anledning därav samt fria samtal om dagens händelser etc. Föredrag av eleverna. (Mr Kidd.)

Tyska: *Lektor:* Pederzani—Weber, Auf rauhen Pfaden (50 sid.);
2 l. Hans Arnold, Fritz auf dem Lande. — *Grammatik:* Syntax: läran om artikeln, substantivet, infinitiven och participet. — *Muntliga och skriftliga övningar* (ur Övningsbok till den tyska grammatiken samt efter Hjorth—Heumann, Tyska skrivövningar). — 14 *stilar* (reproduktion eller översättning), alla på lärorummet. — *Talövningar.* (Fahlstedt.)

Latin: Liljeblads läsebok, omkr. 65 valda stycken. Det väsentligaste af formläran samt de viktigaste delarne af syntaxen i sammanhang med läsestyckena. (Theander.)

Historia: *Kurs:* Gamla tiden och medeltiden i såväl allmän och svensk historia som i kyrkohistoria. *Koncentrationsläsning* mellan ämnena historia och kyrkohistoria har anordnats icke blott för att därigenom ytterligare medverka till organisk enhetlighet i elevernas kunskaper över huvud utan även för att befordra en sannare och rikare insikt i den kristna kyrkans liv, genom att se detsamma emot bakgrunden av och i sammanhang med den allmänna kulturutvecklingen. Genom koncentrationsläsningen undvikes den tidsförsummelse, som annars vid försök att betrakta kyrkans utveckling ur nämnda synpunkt skulle vållas av att partier ur den allmänna historien upprepades under kristendomsundervisningen. Principen för stoffets behandling har varit att främst lämna utrymme åt det religionshistoriska, därefter åt den all-

männa kulturhistorien och sist åt den politiska. — Då gamla tiden i allmänna historien blivit genomgången till kristendomens inträde i världen, påbörjas läsningen av kyrkohistorien. Därvid tillfogas på vederbörligt ställe de uppgifter, som läroboken i allmän historia lämnar i slutet av gamla tiden om vissa romerska kejsare. Kyrkohistorien fortsättes till germanernas kristnande. Därpå följa medeltidens allmänna historia och den germanska folkvandringens folk, till dess att i läroboken kapitlet om Gregorius den store begynner. En närmare orientering sker nu i kulturutvecklingen bland nordens germaner genom läsning av forntiden i Sverges historia. (Parallellt härmed genomgås i ämnet *svenska*, den äldsta nordiska litteraturens historia). Kyrkohistorien tager sedan vid med en skildring av den kristna missionens framgångar till och med Europas kristnande. Vid behandlingen av den fara, som på denna tid hotade kristendomen utifrån genom muhammedanismen, tillägges från allmänna historien en framställning av den muhammedanska kulturen. Fortsättning sker med allmän historia om "Frankerna och Karl den store", "Angelsaxarna och Alfred den store", "Tyskland under Otto den store". Nu återtages kyrkohistorien, där den del behandlas, som redogör för påvekyrkans utveckling från och med Gregorius den store till och med dess kulmen (tillägg infogas från allmänna historien om striden mellan medeltida påvemakt och furstemakt). I allmän historia läses därpå "Ludvig den helige i Frankrike" och "Vilhelm Erövraren i England." I samband med den sistnämndes historia, föres man osökt över till kapitlet om "Länsväsendet och riddarlivet". Men då feodalismen gör sig gällande även i den österländska statsbildning, som uppstod genom korstågen, och då vidare riddarväsendet genom dessa bragtes till sin högsta blomstring, är övergången till "Korstågen" given. De läsas enligt allmänna historien. Sedan kyrkohistorien blivit fullföljd till slutet av medeltidskyrkans andra skede, riktas uppmärksamheten på den allmänna kulturutvecklingen i Norden under medeltiden fram t. o. m. Magnus Ladulås' regering. Allmän historia tages därefter åter upp och läses från och med "Kejsar Rudolf I i Tyskland" till medeltidens slut, dock med förbigående av kapitlet om "Kyrkomötet i Konstanz". Nu följer tredje skedet av medeltiden i kyrkohistorien, därpå återstoden av Nordens medeltid. *Föredrag* av eleverna (se ämnet svenska!). (Alin.)

- Geografi:** Allmänna geografin och Sveriges geografi. (Eriksson.)
2 l.
- Matematik:** *Algebra:* Ekvationer av 1:a graden med en eller flera obekanta jämte problem (efter Möller I.) Räkning med kvadratrötter, ekvationer av 2:a graden jämte problem (Möller II, kap. 1, 3 o. 4). Proportionslära. — *Geometri:* Hellgren: Euklides VI bok §§ 1—40. Geometriska övnings-satser. — 15 matematiska *skrivningar* utförda å lärorummet. (Westenius.)
- Fysik:** Läran om vätskors, gasers och fasta kroppars jämvikt.
Reallinjen. De viktigaste astronomiska företeelserna. Problemlösning.
2 l. (Westenius.)
- Kemi:** Sammanfattande inledning. Metalloiderna t. o. m. kväve. Räkneövningar. — *Föredrag:* Svavelsyrans tekniska framställningsmetoder. (Forsman.)
Reallinjen.
2 l.
- Biologi:** *Botanik:* De viktigaste dikotyledona familjerna efter
1 l. Almquists lärobok. (Hemmendorff.)
- Teckning:** Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. — Fortsättning av projektläran till läran om linjers verkliga storlek samt skärning mellan plansidiga kroppar. Geometriska mönster. (Kjellin.)
2 l.

Andra Ringen.

Klassföreståndare: *Alin.*

- Kristendom:** *Bibelläsning:* Första Korinterbrevet. *Kyrkohistorien*
2 l. från reformationens början till pietismen. *Kristlig religionslära:* §§ 1—10 och 15—25 i E. Johanssons lärobok. Grunddragen av profetismen i Israel. — *Föredrag av en bland lärjungarna* om Olaus Petri. (Alin.)
- Svenska:** *Litteraturläsning:* Svensk litteratur från reformationsoch storhetstidevarven i anslutning till *Steffens litteraturhistoria*. Oehlschläger, Hakon Jarl; Holberg, Erasmus Montanus. — 11 *uppsatser*, av vilka 4 på lärorummet. *Dispositionsövningar* i anslutning till Fagerlunds bok. — *Föredrag* (minst två av varje lärjunge — se *fackämnen*). (Alin.)

Ämnen för föredrag inom svenskans område.

Rubens. — Shakespeare. — Tolstoy. — Holbergs liv och verksamhet. — Sagoskalden H. Chr. Andersen. — Bellman. — Strindberg. — Fröding. —

Selma Lagerlöf i hennes bok Jerusalem. — Ideal och verklighet. — Boktryckerikonstens uppfinning och dess första utbredning i Sverige. — Stockholms äldsta skola. — Fäktkonstens utveckling. — Luftseglingen. — Gatubelysningens historia.

Ämnen för uppsatser.

- N:o 1. Sveriges skogshandtering. — Fredsrörelsen.
 „ 2. (På lärorummet). Luther på riksdagen i Worms. — Striderna mellan Karl V och Frans I. — Luftens erövring. — Sverige som turistland. — Om termometrar. — Vilka egenskaper skattar du högst hos en kamrat?
 „ 3. Gustaf Vasas betydelse för Sverige. — November.
 „ 4. (På lärorummet). Karakteristik av Luther. — Våra viktigaste lysämnen. — Jämförelse mellan England och Tyskland såsom industri- och handelsländer.
 „ 5. Ont sällskap fördärvar goda seder.
 „ 6. Orsakerna till Hollands storhet under 1600-talet.
 „ 7. "Hur ödet kastar än vår lott, Ett land, ett fosterland vi fått. Vad fins på jorden mera värt Att hållas dyrt och kärt?" (Runeberg).
 „ 8. (På lärorummet). Luthers utveckling till reformator. — Axel Oxenstjerna. — Johannes Messenius och hans diktning. — Skandinavien klimat. — Sprängämnen. — Blodomloppet. — Betydelsen av litteraturläsning.
 „ 9. Postväsendet. — Amerikas befolkningsförhållanden.
 „ 10. Oehlenschlägers Hakon Jarl.
 „ 11. (På lärorummet). (Ämnena ännu ej utgivna vid tryckningen av årsredogörelsen).

Engelska: *Lektyr:* Jespersen—Rohde, Engelsk läsebok för realskolan (100 sid.); Little Lord Fauntleroy (50 sid. kursivt). — *Grammatik:* Av syntaxen till infinitiven; formläran repeterad. — Muntliga och skriftliga *tillämpningsövningar*. — 7 *skrivövningar* på lärorummet. (Fahlstedt.)

Tyska: *Lektyr:* Svedelius, Deutsches Lesebuch I (sid. 32—122), delvis kursivt. — *Grammatik:* Syntaxen fullständigt genomgången och repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar* (ur Övningsbok till den tyska grammatiken samt efter Hjorth—Heuman, Tyska skrivövningar). — 9 *stilar* (reproduktion eller översättning), alla på lärorummet. — *Talövningar*. — Uppläsning av dikter. (Fahlstedt.)

Franska: Uttalslära. Läsning av Müller—Wigert, Elementarkurs i franska språket (de flesta stycken memorerade), samt *Laboulaye*, Yvon et Finette. Det allra väsentligaste av formläran efter *Edström*, Kortfattad Grammatik, samt efter muntlig framställning. Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. (Fahlstedt.)

Latin: *Cæsar*, De bello Gallico I (omkr. 25 s.); *Ovidii-Metamorphoses*, Pyramus et Thisbe, Diluvium, Philemon et Baucis (omkr. 375 v.). — Kasusläran genomgången

jämte det viktigaste av den övriga syntaxen; verbalförteckningen påbörjad; övriga delar av formläran repeterade. — *Skriftliga översättningsövningar* i skolan 6 gånger. (Theander.)

Historia: *Allmänna:* Nyare tiden till 1715. — *Fäderneslandets:* 3 l. Från 1521 till 1654. — *Föredrag av lärjungarna:* Fortidens olympiska spel; Cromwell; Wallenstein; Lennart Torstensson; J. C. v. Döbeln; De svenska kolonisterna i Amerika. (Alin.)

Geografi: Carlson—Fagerlund, Skolgeografi. 2:a kursen, 2:a avdelningen. Repetition av Sverige, Tyskland och Storbritannien. (Eriksson.)

Föredrag av lärjungar: Sveriges järnvägar; Fyrrar; Balboa och Söderhavets upptäckande; Amsterdam.

Matematik: Läran om *andragradsekvationer* utförligare, sammanhang mellan rötter och koefficienter, rotekvationer; ekvationer av högre gradtal, vilkas lösning kan återföras till andragradsekvationen; system av andra graden i sammanhang med planimetriska uppgifter. Det enklaste av läran om *rötter, potenser* och *logaritmer, sifferräkning* med logaritmer. — Proportionslärans tillämpning på den *plana geometrien* avslutad, i nära sammanhang därmed fullständig elementär kurs i *planimetri* och *plan trigonometri*. — *Rätvinkliga koordinater*, koordinater på jordytan, *grafisk framställning* av enkla funktioner. De trigonometriska talen definierade i cirkeln, grafisk framställning av de trigonometriska funktionerna, till ett omfång motsvarande kap. 1—6 i Hedström—Rendahl, Trigonometri. 13 *skrivningar*, alla utförda å lärorummet. (Westenius.)

Fysik: Värmelära. — Meteorologi. — Läran om magnetismen. Reallinjen. Elektrostatiken. — Problemlösning. 3 *skrivningar* på 3 l. lärorummet. — *Frivilliga laborationer:* Undersökning av en kvicksilvertermometers fundamentalpunkter; deprimering af nollpunkten. Bestämning af järns specifika värme enligt blandningsmetoden. *Föredrag af lärjungar:* Den moderna molekylarteorien; Explosionsmotorn; Trådlös telegrafi. (Forsman.)

Kemi: *Oorganisk kemi:* Metalloiderna fr. o. m. fosfor samt lätta metaller. — *Organisk kemi:* kolväten, alkoholer, syror, estrar, fetter, kolhydrat, bensol och några av de viktigaste bensolföreningarna, äggviteämnen. Reallinjen. 2 l. *Föredrag af lärjungar:* Lysgasberedning. — Tvål- och såpatillverkning. — Sockerfabrikation. — Våra viktigaste sprängämnen. — Teknisk sodatillverkning. (Forsman.)

- Biologi:** *Botanik:* De återstående av de fanerogama familjerna enligt Almquists lärobok. — *Zoologi:* Människokroppen samt hälsolära enligt Almquists zoologi.
 2 l. *Föredrag av lärjungar:* Våra träds invandringshistoria; Polishunden, dess dressyr och användning; Något om Darwins liv och verk. (Hemmenдорff.)
- Teckning:** Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Några blommor, frukter och fåglar målade. —
 R. 2 t. Fortsättning av projektionsläran till läran om cylinderns
 L. 1 t. skärning och utbredning. Geometriska mönster. (Kjellin.)

Tredje Ringen.

Klassföreståndare: / Reallinjen: *Lagergren.*
 \ Latinlinjen: *Theander.*

- Kristendom:** *Bibelläsning:* Romarebrevet. *Kyrkohistorien* från
 2 l. nyare tidens början till våra dagar. *Kristlig religionslära* §§ 26—55 i E. Johanssons lärobok. Grunddragen av *profetismen i Israel* och av *Jesu liv*. — *Föredrag av eleverna:* Johan Calvin, Pietismen, Blaise Pascal, Den svenska kyrkan under 1600-talet. (Alin.)
- Svenska:** *Läsning:* Svensk litteratur från tiden 1718—1830 i anslutning till Steffens litteraturhistoria. Björnson, Arne; Ibsen, Kongsemnerne. De genomgångna styckena ha i regel förberetts av lärjungarne i hemmet och sedan muntligt eller skriftligt behandlats i klassen, varvid avseende fästs dels vid innehållet i och för sig självt, dels vid diktens ställning i litteraturhistorien. Versläraren och diktarterna i mera sammanhängande framställning. Framsägning av dikter, de flesta från nyare tid. 11 *uppsatser* av vilka 4 på lärorummet. Dispositionsövningar vid uppsatsgenomgång. *Föredrag* minst ett större av varje lärjunge — se *fackämnenä*. (Inom svenskans område): Björnson och Ibsen, Lidner, Världsspråk, Stockholms fasta försvar, Simning och livräddning.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Bör ett litet land göra något för sitt försvar (22). — Orsaken till franska smakriktningens herravälde under 1700-talet (3).
 2. Cæsar och Pompejus (5). — Koppars förekomst och framställning (17). — Om världsspråk, deras betydelse och utsikter (3).

- N:o 3. De enkla maskinerna (2). — Någon trakt av Sverige ur turistsynpunkt (7). — Nyttan av resor (3). — Bör turisttrafiken befrämjas (13).
 ” 4. (Studentämnenäna).
 ” 5. Dödsstraffet, dess innebörd och berättigande (17). — Vad skall jag bli? (15) — Varför jag älskar landet — men bor i staden (3).
 ” 6. Valfritt.
 ” 7. Varom rörde sig den Thorild-Kellgrenska striden? (25)
 ” 8. Striden mellan jansenister och jesuiter (18). — Olika uppfattningar i nattvardsläran (5). — Huru bildas våra åsikter? (2)
 ” 9. (Studentämnenäna). Jesu liknelser om Guds rike (1). — Erik Gustaf Geijer (0). — Augustus och hans tidevarv (0). — Axel Oxenstiernas statsmannagärning (2). — Napoleon I och England (0). — Om vulkaner och deras förekomst (3). — Mikroorganismerna och deras betydelse (0). — Beskrivning av någon större svensk industrianläggning (7). — Jordens atmosfär (3). — Varpå beror det drag av rastlöshet, som vilar över vår tid (9).
 ” 10. Den romerska senaten (3). — Om klangfärg (3). — De musikalska skalorna (2). — Uppfostran förpliktar (17)
 ” 11. Teosofien (3). — Stagnelius och hans diktning (1). — Om sinnesanalogierna (1). — Gustaf III (karaktäristik) (4). — Om den s. k. upplysningsfilosofien (0). — Om sol- och månförmörkelser (1). — Om färgernas betydelse i växt- och djurvärlden (8). — Referat av föredrag, hållet under terminen. (8).

Engelska: (Språken ha under året *koncentrerats*, så att endast 2 l. ett språk lästs åt gången på alla åt levande språk anslagna timmar). *Läsning:* Massey, *In the Struggle of Life* (60 s.) genomgången på lärorummet; Burnett, *Little Lord Fauntleroy*, läst hemma och tenterad gruppvis. Innehållet i denna senare har bildat huvudmaterial för årets 9 *skriftliga uppgifter*, i det till varje skrivning av lärjungarne inlärts ett par tiotal sidor ur densamma. Hjälpmedel ha varit antingen ordlistan ensam eller också de i studentexamen tillåtna lexika. Ett par lärjungar ha ibland skrivit översättningar. *Grammatiken* repeterad med tillämpningsövningar.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Mr Hobbs, Cedric's oldest friend.
 ” 2. Cedric's Parting Gifts.
 ” 3. From America to England.
 ” 4. Studentämnenäna eller A Visit at an English Castle.
 ” 5. Mr Mordaunt's visit.
 ” 6. The Riding Lessons.
 ” 7. The Great Dinner-Party eller En trakt av Sverige.
 ” 8. The Rival Claimants eller Svensk vinter.
 ” 9. Studentämnenäna eller The Scene at Dorincourt Arms.

Tyska: *Läsning:* Wilhelm Tell, 4 akter; Familie Buchholz, den senare har efter förberedelse hemma bildat grundstomme för samtal med speciellt avseende på tyska förhållanden. *Grammatik* i samband med temagenomgång och repetition av Hjorths Övningsbok. 11 *stilar*, alla på lärorummet. (Jansson.)

- Franska:** *Läsning:* Böttker-Höst, Franska läsestycken s. 61—140;
 3 l. Le tour du monde 70 s. (kursivt). Grammatik: Översikt av verbets syntax. Muntliga översättningsövningar. (Jansson.)
- Latin:** *Cæsar*, De bello gallico II, III, 1—11, VI, 11—16, de båda
 7 l. senare böckerna kursivt; *Suetonius* Vita Divi Julii 1—40; *Ovidii Metamorphoses*, Quattuor ætates, Phaëton, Narcissus samt Jason och Medea. — Kasusläran noggrant genomgången och inövad genom läsestyckena i Törnebladhs grammatik. Repetition av verbalförteckningen påbörjad. — Antikviteter efter Lindroth i sammanhang med läsningen av Suetonius. — 13 *skrivningar*, alla på lärorummet. (Theander.)
- Historia:** *Allmänna:* Tiden 1648—1815. *Fäderneslandets:* Tiden
 3 l. 1654—1809. Läsning ur Bang: Europeisk Kulturhistoria, del 2, samt ur Sveriges historia intill tjugonde seklet, utg. av Emil Hildebrand.

Ämnen för föredrag:

Karaktäristik av Ludvig XIV. — Ludvig den XIV:s inre styrelse. — Merkantilsystemet (4.) — Karl XII:s hemfärd från Turkiet och vistelse i Stralsund. — Slaget vid Svenskund 1790 (2). — Karl XII:s yttre politik (1). — Reduktionen under Karl X och Karl XI (3). — Tåget till Fredriksodde.

Filosofi: Hela psykologien, vissa partier däri belysta med enklare
 1 l. experiment. (Alin.)

Matematik: *Algebra:* Logaritmer och exponentialekvationer repeterade. Serier och sammansatt ränta. Bevis från n till $n+1$; Newtons binominalteorem, heltalslära. — *Trigonometri:* kursen repeterad och utvidgad. Limes-begreppet. Limes för enklare algebraiska uttryck, för $\frac{\sin x}{x}$, $\frac{\operatorname{tg} x}{x}$. Beräkning av talet e . Begreppet derivata såsom limesvärde och derivatans geometriska tydning. Derivering av algebraiska och trigonometriska funktioner av formen $y = f(x)$. Derivatans av summor, produkter och kvoter samt av en funktion. Den bibringade färdigheten i derivering har använts på uttagandet av tangentens och normalens ekvationer till algebraiska och trigonometriska kurvor. — *Analytisk geometri:* Punkten, räta linjen, cirkeln, ellipsen, hyperbeln och parabeln. Konstruktion av kurvor i allmänhet och beräkning av deras tangenters, normalers och asymptoters ekvationer. Under läsåret ha lärjungarna utarbetat 12 *matematiska uppsatser* på lärorummet. (Lagergren.)

- Latinlinjen 3 l. Läran om logaritmer avslutad och repeterad. Exponentialekvationer. Läran om serier. Trigonometrien repeterad. 10 uppsatser, alla på lärorummet. (Eriksson.)
- Fysik:** Elektricitetsläran utförligt; akustik och optiken till läran om linser. Problemräkning. Under läsåret ha lärjungarna utarbetat 4 fysikaliska uppsatser på lärorummet.
- Reallinjen 4 l. *Föredrag av lärjungar:* Något om energetiken. — Om åskan. — Om elektriska järnvägar. — Stockholms elektricitetsverk. — Ur telegrafiens historia. — Den trådlösa telegrafan. — Historisk utveckling av den elektrolytiska dissociationsteorien. — Skeppsbyggnadskonstens historia.
- Latinlinjen 3 l. Statik, Värmelära, Akustik och optiken till linser. (Eriksson.)
- Kemi:** De återstående metallerna från koppar enligt Abenius lärobok. Laborationer i regel varannan vecka. Eleverna hava vid dessa varit uppdelade i två avdelningar, som omväxlande laborerat onsdagar kl. 6—7.45 e. m. och torsdagar kl. 8—9.45 f. m. Inom vardera avdelningen hava två och två laborerat tillsammans och därvid syntetiskt behandlat minst tre metaller företrädande olika grupper. Två av eleverna hava dessutom fått utföra blåsrörsanalyser. (Westenius.)
- Biologi:** *Botanik:* 1 l. *Zoologi:* Översikt av ryggradsdjurens samt nässel djurens och urdjurens byggnad. Historisk framställning av utvecklingsläran. Museibesök. (Hemmendorff.)
- Teckning:** Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Några fåglar och blad målade. — Fortsättning av projektläran till och med skuggläran. (Kjellin.)
- Reallinjen 2 t.
Latinlinjen 1 t.

Fjärde Ringen.

Klassföreståndare: { Reallinjen: Eriksson.
 { Latinlinjen: Fahlstedt.

- Kristendom:** *Kyrkohistorien* och *den kristliga religionsläran* repeterade. Grunddragen av *Jesu liv* och av *profetismen i Israel*. *Religionshistorisk översikt* av A. Ahlberg. Föredrag av läraren om värdet av bibelstudium för personlighetens utveckling. (Alin.)
- 2 l.

Svenska: Litteraturhistorien avslutad och repeterad. Läsning ur
3 l. de genomgångna författarnes skrifter. 9 uppsatser (med
mogenhetsskrivningen) varav 5 på lärorummet.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Wienkongressen och dess betydelse. — Kommunikationernas betydelse för ett lands utveckling. — Om vulkaner. — Fantasien. — Exempels makt.
- „ 2. Napoleon I (karaktäristik). — Om utvecklingsläran. — Erik Johan Stagnelius' skaldskap.
- „ 3. England vid början av det 19:de århundradet. — Nyromantikens förtjänster och fel. — Lågländernas betydelse. — Vilka egenskaper utmärka den verkligt bildade?
- „ 4. De svenska ämnena vid höstens studentskrivningar.
- „ 5. Oraniernas betydelse i historien. — Det ekonomiska tillståndet i Sverige under frihetstiden. — Geijer som skald eller historieskrivare. — Om förvittring. — Våra skogar och deras betydelse.
- „ 6. Oppositionen mot Karl XIV Johan. — Grundläggningen av Italiens enhet. — Drottning Elisabet av England. — Tegnér's dikt "Svea". — De optiska instrumenten. — Vad bör vara det bestämmande vid valet av levnadsbana?
- „ 7. Guds försyn. — Jesuitordens uppkomst, karaktär och inflytande. — Axel Oxenstierna och kardinal Richelieu. — Växternas näring. — Om alkoholer. — Elektricitetens användning inom den kemiska industrien. — Jämförelse mellan Tegnér och Runeberg såsom skald. — Varför fira vi minnet av stora män?
- „ 8. Det svenska rådet under stormaktstiden och dess betydelse. — Den franska smakriktningen inom 1700-talets svenska vitterhet. — Richelieu's betydelse i Frankrikes historia. — Suezkanalens betydelse för samfärdseln. — August Strindberg såsom dramatisk författare. — Fattigdomens och rikedomens inflytande på människans sedliga liv.
- „ 9. Studentämnen varen 1911. (Se under Ring III).

Engelska: *Lektyr:* Kipling, Mowgli Stories avslutad, delvis kursivt;
Reallinjen Morén, England och Engelmännerna. — *Grammatik:*
3 l. Repetition av formlära och syntax. — *Muntliga och skriftliga övningar* (efter Harlock, Mogenhetsuppgifter i engelska). — 8 stilar (studentskrivningen inberäknad), alla på lärorummet. — Talövningar. (Fahlstedt.)

Latinlinjen *Lektyr:* Burnett, Little Lord Fauntleroy avslutad, delvis
3 l. kursivt; Morén, Engelsk läsebok, förra kursen (100 sid.). — *Grammatiken* repeterad. — *Skrivövningar* på svarta tavlan (efter Afzelius, Övningar i engelsk syntax). — Talövningar (efter Thalia Schoug, Engelska ord och samtal). (Fahlstedt.)

Tyska: *Lektyr:* Voss-Svedelius, Deutsches Lesebuch II avslutad;
2 l. Lindenbergs, Berlin V (60 sid.), delvis kursivt. — *Grammatiken* repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar* (efter Hjorth—Heumann). — 11 stilar (studentskrivningen inberäknad), varav 9 på lärorummet. — *Talöv-*

ningar. — *Uppläsning av dikter.* — *Frivilligt arbete* kontrollerat genom tentamen): av 1 lärjunge Berthold, Am Rehwechsel. (Fahlstedt.)

Franska: 3 l. *Lektyr:* J. Verne, *Le Tour du Monde* avslutad; *Maupassant*, *Contes Choisis* (80 sid.), delvis kursivt. — *Grammatiken* avslutad; formläran repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar.* Två lärjungar hava skrivit franska i stället för tyska (11 *stilar.* — *Talövningar* (efter Stier, *Petites Causeries*). — *Frivilligt arbete* (kontrollerat genom tentamina): av 1 lärjunge Labiche, *Le Voyage de M. Perrichou* (135 sid.); av Daudet, *Contes du Lundi* (45 sid.); 1 Lichtenberger, *La petite sœur de Trott* (65 sid.). (Fahlstedt.)

Latin: 7 l. *Sallustius*, *Bellum Jugurthinum* I—XXXI; *Cicero*, *In Catilinam* II; *Livius* (Kullanders krestomati) *Komulus*, *Numa* och *Tullus*; stycken ur *Cornelius Nepos*, *Curtius* och *Justinus* kursivt; *Horatius*. Oden I, II, valda sånger (omkr. 600 v.). Kursen delvis repeterad. — *Syntaxen* repeterad och inövad genom läsestyckena i *Törnebladhs grammatik.* — *Antikviteter* och *mytologi* muntligt i sammanhang med textläsningen. — 13 *skrifningar*, alla utom I på lärorummet. (Theander.)

Historia: 3 l. Allmän: Tiden efter 1815. Repetition av Nya tidens historia till nämnda år. Svensk: Från 1818 till närvarande tid. Repetition.

Statskunskap: Det svenska statskicket's historia, den nuvarande statsförfattningen och förvaltningen jämte översikt av några främmande länders statsförfattningar.

Filosofi: 1 l. Hela logiken och repetition av psykologien. (Alin.)

Matematik: 7 l. *Algebra:* Tals delbarhet. Bevis från n till $(n + 1)$. Reallinjen. Allmän repetition av hela algebrakursen.

Differentialkalkyl: Kurvors asymptoter och tangenter. Beräkning av maxima och minima för algebraiska och trigonometriska funktioner.

Stereometri: Cylindern, konen och klotet. Allmän repetition.

Trigonometrien repeterad.

Geometri: Analytisk geometri, cirkeln, ellipsen, hyperbeln och parabeln. Studium av algebraiska och trigonometriska kurvor. Konstruktion av algebraiska uttryck. Repetition av de viktigaste satserna i *Euclides*.

Under läsåret ha lärjungarna utarbetat 11 *tematiska uppsatser* på lärorummet och 1 uppsats i hemmet. (Eriksson.)

- Latinlinjen 3 l. Serier och sammansatt ränta. — Stereometri. — Allmän repetition. — 9 *uppsatser*, alla på lärorummet. (Forsman.)
- Fysik:** Optiken, fr. o. m. linser slutläst. Dynamik. Repetition av hela skolkursen jämte exempelräkning.
Reallinjen 4 l. Under läsåret ha lärjungarna utarbetat 4 *fysikaliska uppsatser* på lärorummet. (Eriksson.)
- Latinlinjen; 3 l. Magnetismen och elektricitetsläran. Repetition av hela kursen. (Forsman.)
- Kemi:** Repetition av kemien, hela kursen, efter Berwalds lärobok. Frivilliga laborationer anordnades under höstterminen och förra hälften av vårterminen, vari deltog 5, respektive 4 lärjungar, varvid utfördes analyser på torra och våta vägen av enkla salter. (Westenius.)
- Biologi:** *Botanik:* De viktigaste kryptogamtyperna samt kort repetition af fanerogamsystematiken och den allmänna botaniken. — *Zoologi:* Kort repetition af gymnasiets kurs. (Hemmendorff.)
- Teckning:** Rumsmöbler och andra modeller i fritt perspektiv.
1 t. Några fåglar målade. — Delvis fortsättning av projektläran, t. o. m. läran om indirekt perspektiv. (Kjellin).

Snickerislöjd.

Slöjdundervisningen har under läsåret fortgått på samma sätt och efter samma plan som föregående år.

Av de lärjungar, vilka hava snickerislöjd upptagen på förmiddagens arbetsordning, hava 4 på angivna skäl varit befriade.

Vårterminens arbeten komma att utställas i gymnastiksalen den 1 och 2 juni och få av lärjungarna avhämtas efter avslutningen.

Sång.

I *sång* hava klasserna 4—1 undervisats lördagar kl. 2,⁵⁰—3.³⁵. 3:e och 2:a förberedande hava haft sång onsdagar kl. 2—2,⁴⁵

Det allmännaste av musikens teori har meddelats genom muntlig och skriftlig inövning. Därjämte hava övats tonträffning, koralång, fosterländska sånger samt andra, vilka befunnits lämpliga för lärjungarne.

Gymnastik, Fäktning och Militärövningar.

Från gymnastikövningarna hava på grund av hälsoskäl 45 av skolans lärjungar varit befriade hela eller större delen av året.

Gymnastiken har ofta, då väderleken så medgivit, ägt rum i det fria eller utbytts mot fria lekar.

Militärövningarna vid skolan, som bedrivs i fullständig överensstämmelse med de föreskrifter, som gälla för statens läroverk, började den 26 augusti och fortgingo till den 12 september under ledning av Löjtnanten S. Adrian.

68 av skolans lärjungar deltog i dessa övningar.

Skolans inspektor:

Professorn, Kommendören m. m., Fil. D:r *Svante Arrhenius*.

Skolans styrelse:

Prof. och Ridd., Med. D:r *C. J. G. Sundberg*, ordförande;
 Överfäktläkaren och Riddaren, D:r *A. Nettelblad*;
 Rektor *S. Lagergren*.

Lärare och Lärarinnor:

Rektor:

Fil. D:r S. Lagergren, Matematik i III R och 5, Fysik i III R = 14 lektioner.

Lärare:

Teol. D:r, Fil. Kand. T. F. Alin, V. D. M., Kristendom i IV—3; Svenska i II; Historia i II; Filosofi i IV och III = 24 lektioner.

Fil. Kand. E. P. E. Bergendal, Svenska i I, 5, 4 och 2; Historia i 5, 4 och 2, Geografi i 4 och 2 = 28 lektioner.

Fil. Lic. W. E. Carlsson, Svenska och Historia i IV; Historia i III = 9 lektioner.

Fil. Kand. Kj. Eriksson, Matematik och Fysik i IV R och III L; Geografi II, I och 5 = 22 lektioner.

Fil. Kand. C. A. Fahlstedt, Off. d'Acad., R. F. H. L., Professore diplomato, Föreståndare för Svenska Bokhandelsskolan, Engelska i IV; Tyska i IV, II, I och 4; Franska i IV och I = 25 lektioner.

Fil. Kand. S. M. Forsman, Matematik och Fysik i IV L och 4; Fysik i II R; Kemi i II och I = 20 lektioner.

Fil. D:r E. Hemmendorff, Lektor vid Nya Elementarskolan, Biologi i IV—I = 5 lektioner.

Fil. Lic. S. Jansson, Skolans sekreterare, Svenska i III; Engelska i III, I, 5 och 4; Tyska i III, 5 och 3; Franska i III = 30 lektioner.

- Fil. Dr. G. Lindqvist*, Adj. vid Jakobs Realskola, Engelska i II = 3 lektioner.
- E. S. Teiling*, Biologi i 5—2 = 8 lektioner. Tjänstledig på grund av sjukdom dec.—april. Vikarie under v. t. *G. Lundström*.
- Fil. Dr. C. E. P. Theander*, Latin i IV—I = 26 lektioner.
- Fil. Kand. E. Westenius*, Kemi i IV, III och 5; Fysik i I och 5; Matematik i II, I och 3 = 28 lektioner.

Lärarinnor:

- A. Hanson*, Allt i 2 förber.; Kristendom i 2; Sång i 3 förber. och 2 förber. = 26 lektioner.
- A. Harffman*, Allt i 3 förber. = 25 lektioner.
- H. Karlgren*, Svenska i 3; Engelska i 3—1; Historia och Geografi i 3; Välskrivning i 2 och 1 = 25 lektioner.
- E. Lundborg*, Allt utom Engelska och Välskrivning i 1; Matematik i 2 = 24 lektioner.
- B. Willund*, Allt i 1 förber. = 18 lektioner.

Övningslärare:

- K. Johansson*, Slöjdlärare, Snickerislöjd i 3—3 förber. = 12 lektioner.
- C. Kjellin*, Artist, Teckning i IV—2 = 14 lektioner.
- E. K. H. Nerman*, Kapten, Gymnastikdirektör, Lärare vid K. Gymn. Centralinstitutet, Gymnastik i IV—1 = 18 lektioner.
- F. Tiger*, Musikdirektör, Musikdirektör vid N. Elementar-Skolan, Sång i 4—1 = 1 lektion.

Läkare:

W. Stridsberg, Med. D:r.

Vaktmästare:

G. Österberg, Engelbrektskatan 9^a. Allm. Tel. 222 11.

Morgonbön

har hållits i klasserna 1 förber.—2 i *klassrummen* av vederbörande lärarinnor, i *bönsalen* för klasserna 3—Ring IV av Alin (5), Fahlstedt (1).

Lärjungarnas antal och fördelning på de särskilda klasserna:

Höstterminen 1910:

Ring IV R.	Ring IV L.	Ring III R.	Ring III L.	Ring II R.	Ring II L.	Ring I R.	Ring I L.	Summa
25	5	19	6	16	9	15	10	
5	4	3	2	1	3 förb.	2 förb.	1 förb.	
26	19	22	21	23	14	7	7	

Gåvor.

Skolans samlingar ha under året fått mottaga följande gåvor:

av Professor S. Lampa: Entomologisk Tidskrift 1885—1896; Förteckning över Skandinaviens och Finlands Makrolepidoptera samt en del smärre skrifter i entomologi;

av Kand. G. Lundström: en del fågellägg, fågelbon och snäckor, planscherna till Sundvall, Svenska Fåglarna samt en mineral-samling;

av en lärjunge: en mineralsamling på c:a 100 exemplar;

av en lärjunge: en del insekter och spindlar.

av Kungl. Ecklesiastikdepartementet, Samfundet S:t Erik, Svenska Turistföreningen, flera Förläggare m. fl. ha till skolans bibliotek och till fördelning bland lärjungarna överlämnats årsskrifter och nytkommen litteratur;

av Föreningen Konsten i skolan 10 st. stålstick.

För samtliga dessa gåvor framföres till givarna skolans varma tacksamhet.

Studentexamen.

Studentexamen aflades den 25 och 26 maj 1910 af följande 15 skolans lärjungar i högsta ringen, nämligen: Erik Björck, Eduard Francke, Nils Gillberg, Knut Hallengren, Uno Hammarlöw, Kurt Roeck Hansen, Esbjörn Hawerman, Per Hellstrand, Nils Kindberg, Birger Klason, Baltzar von Krusenstjerna, Allan Norman och H. E. von Stedingk å realgymnasiet samt Harald von der Burg och Folke Hallengren å latinygmnasiet. Den 16 december 1910 aflades dessutom examen av William Berendt, Bertil Lilliehöök, Nils Lindström och Hugo Wahlberg å realgymnasiet samt Nils af Ekenstam å latinygmnasiet.

Den muntliga studentexamen innevarande termin ägde rum den 17 och 18 maj och blevo därvid följande 23 skolans lärjungar godkända, nämligen: Aron Andersson, Birger Berg, Jean Hagborg, Harry Roeck Hansen, Karl Gustaf Hjort, Einar Hogner, Arthur Holtz, Gunnar Köhler, Ivan Lindahl, Erik af Sillén, Erik Skerfe, Simon Törner, Erik Waller, Erik Vidinghoff, Rolf Örn och Folke Östergren å realgymnasiet samt Daniel Heüman, Sixten Lindholm, Ivar Martin, Nils Segerstråle, Harry Skogberg, Gustaf Strandberg och Konrad Österberg.

Censorer voro Professorerna m. m. S. J. Boëthius, K. R. Geijer och G. Lundqvist.

Att i egenskap av *vittnen* öfvervara examen hade af skolans t. f. Inspektör D:r L. Lindroth inbjudits f. d. Kanslirådet C. Kastman samt Professorerna I. Bendixon, I. Fredholm och G. Lagerheim.

Feriearbete.

Det feriearbete, som under sommaren anordnas vid Beskowska skolan, har till uppgift att med hänsyn till varje lärjunges särskilda anlag verka för utvecklande av elevernas förmåga av och därigenom intresse för självständigt arbete. Ferieuppgift bör sålunda ej i första hand avse ämne, där lärjunge äger medelmåttiga eller svaga insikter, utan bör fastmer väljas inom ett område (*även praktiskt*), som han någorlunda behärskar eller för vilket han ådagalagdt särskilt intresse.

I övrigt gälla följande föreskrifter:

- a) För **realskolans** lärjungar gives intet obligatoriskt feriearbete, men där särskilda skäl föreligga, kan läraren uppmuntra därtill;
- b) Lärjungarna å **gymnasium** (även de som flyttats till Ring I) *välja själva* (efter samråd med sina lärare) en eller högst två ferieuppgifter inom följande områden:
 - 1) *bokliga studier* avsedda att rikta eller fördjupa lärjungens insikter och uppfattning inom ett visst studieområde (kontrolleras genom tentamen);
 - 2) planmässigt anordnade *naturvetenskapliga iakttagelser* med skriftlig redogörelse för metod och resultat;
 - 3) *Teckning, målning, trä- och metallslöjd* enl. av rektor eller facklärare godkänd plan (kontrolleras genom uppvisning av alstren);
 - 4) *praktiskt arbete* såsom lantbruk, trädgårdsskötsel, skogs-vårdspraktik, verkstadsarbete o. d. (kontrolleras genom intyg från vederbörande arbetsledare);
- c) **Befrielse** från feriearbete — helt eller delvis — medgives lärjungar, som
 - 1) ej blivit uppflyttade vid vårterminens slut;
 - 2) hava svag hälsa.

Ferieuppgifter under sommaren 1911.

(Siffran inom parentes anger antal lärjungar, som valt uppgiften ifråga).

Till Ring IV:

Svensk litteratur: (1).

Engelsk litteratur: (3).

Tysk litteratur: (1).

Fransk litteratur: (1).

Kristendom: Söderblom, Kristendomen och religionerna (1).

Matematik: F. Junker, Höhere Analysis I och M. Falk, Plan analytisk Geometri (2).

Fysik: H. Hertz, Gesammelte Werke II, O. Lodge, Die Elektrizität, och J. J. Thomson, Elemente der Elektrizität u. des Magnetismus (1); S. P. Thompson, Sichtbares und unsichtbares Licht; Talén, Om Spektralanalysen (1).

Kemi: Ramberg, Grunddragen av den kemiska analysens teori (2);

Praktiskt arbete: verkstadsarbete (2); skogspraktik (1).

Till Ring III:

Svenska: Kjellgren, Atterboms Lycksalighetens ö, Rydbergs Dikter och Romerska kejsare i marmor, Bergstedts Verner von Heidenstam (2).

Engelsk litteratur (1).

Tysk litteratur (3).

Fransk litteratur (3).

Historia: Hjärne, Gustaf II Adolf, Hildebrand, Sveriges historia (något parti därur) (2).

Matematik: 50 matematiska uppgifter (6).

Fysik: Thompson, Elektriciteten och magnetismen (5); elektriska belysningsanläggningar (1).

Biologi: Leche, Människan; Beskrivning av något mindre områdes växtlighet (1); Växter från Harz (1); Plankton (1).

Teckning utav fartyg dels i perspektiv, dels i plan; djurstudier (2).

Praktiskt arbete: Skogsvård (1), verkstadsarbete (2).

Till Ring II:

Tysk litteratur: Seidel, Leberecht Hühnchen (1).

Historia: Hjärne, Gustaf II Adolf (1). Partier ur Bergman—Svensén, Världshistoria (1).

Geografi: Ett geografiskt kartblad med beskrivning (2). Högbom, Hur naturen danat Sverige (1).

Astronomi: Newcomb, Astronomi (2).

Biologi: Insamling av mollusker, insekter, lavar eller mossor. Beskrivning av djur- eller växtlivet inom något mindre område, t. ex. sjö, barrskog, löväng, helst med teckningar. Studier över insekters och blommors förhållande till varandra. Studier av insekters eller blomväxters utveckling, med teckningar (5).

Matematik: 40 matematiska uppgifter (1).

Praktiskt arbete: Lantbruk (3), verkstadsarbete (1), hästskötare (1).

Till Ring I.

Kristendom: Olfert Richard, Bibelstudium och Levin, Ur kyrkohistoriens källor.

Svenska: Hernlund—Steffen, Ferieläsning i svenska. Rydberg, Vapensmeden.

Engelsk litteratur med referat av vissa delar; föredrag.

Tysk litteratur med skriftliga referat.

Historia: Björlin, Finska kriget (3); E. Fries, Den svenska odlingens stormän, I och III (1); Zweigbergk, Tillståndet i Frankrike före revolutionen 1789 och den stora franska revolutionen (Verdandis småskrifter 13 och 22).

Geografi: Högbom, Hur naturen danat Sverige. Kartläggning.

Matematik: 20 geometriska uppgifter med några praktiska tillämpningar.

Fysik: Tillverkning av några enkla fysiska apparater.

Kemi: Några kemiska preparat med redogörelse.

Biologi: Insektsamling. Studium av omgivningens inverkan på larvers utveckling.

Teckning: Landskapsmålning.

Till Klass 5:

Engelsk litteratur (2).

Tysk litteratur (2).

Historia: H. Forsell, Gustav II Adolf (2).

Matematik: 30 matematiska uppgifter (7).

Biologi: Insektsamling. lakttagelser av fåglarnas språk. Studier (med teckningar) över någon växts utveckling från frö till frukt.

Övriga meddelanden.

Vårterminens arbete avslutas fredagen den 2 juni.

Till beseende av lärjungarnas *slöjdarbeten* och *teckningar*, vilka under de båda sista dagarna finnas utställda i gymnastiksalen, inbjudas vördsamligen ungdomens föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer.

Då *militärövningarna* enligt gällande föreskrifter skola vara avslutade den 12 september, måste alla vapendugliga lärjungar, som tillhöra eller söka inträde till någon av gymnasieringarne, infinna sig i skolan för att börja dessa övningar lördagen den 26 augusti kl. 8 f. m.

De, som skola undergå *inträdes-* eller *flyttningsprövning* till någon av *gymnasieringarne*, skola för detta ändamål inställa sig måndagen den 4 september kl. 1,30 e. m.

De, som hava att undergå *inträdes-* eller *flyttningsprövning* till någon av klasserna 3—5, infinna sig fredagen den 8 septem-

ber kl. 10 f. m. De, som skola prövas till lägre klasser än dessa, inställa sig lördagen den 9 september kl. 10 f. m.

Läsningen börjar måndagen den 11 september kl. 7,45 f. m., för klasserna 3—Ring IV och kl. 8,15 för övriga klasser.

Första förberedande klassen börjar dock först onsdagen den 20 september kl. 11 f. m.

Anmälan till inträde i skolan kan under sommaren göras skriftligen till Rektor S. Lagergren, Solvik, *Torö* (pr Valsjö). — Från och med den 25 augusti är rektorsexpeditionen öppen tisdagar, onsdagar, torsdagar och fredagar kl. 1—2,30.

STEN LAGERGREN.

